

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(аналітичний огляд преси)

Випуск 23

(огляд матеріалів ЗМІ за 01 – 14 грудня 2015 р.)

Київ 2015

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Л. М. Галаган, директор Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

А.В. Матвійчук, зав. відділу організації та використання документального фонду ФПУ,
канд. політ. наук

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А.Г. Федорчук, О.І. Макарова, С.М. Польовик, Т.І. Третяк, Н.О. Моршна, С.В. Семенкова,
Т.А. Ставерська, Т.О. Шарабанова, П.Ф. Стоян, Т.В. Черпак, Є.В. Глушук

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ	4
РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ.....	4
ТОЧКА ЗОРУ	4
ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА	5
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	5
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	6
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	6
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	7
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	7
РЕЛІГІЯ.....	8
НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ.....	8
ІНФОРМАЦІЯ.....	8
КРИТИКА ПОЛІТИКИ ЗАХІДНИХ КРАЇН ПО УКРАЇНІ.....	8
НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ	9
КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР УКРАЇНИ	9
КРИМ	10
МИРНИЙ ПЛАН ПОРОШЕНКО	14

ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Згідно доповіді Управління Верховного комісара ООН з прав людини за 21 місяць збройного конфлікту на Сході України загинуло понад 9000 осіб, а більше 20 000 осіб було поранено. Окрім того, у доповіді зазначено, що з серпня поточного року з початком дії угоди про припинення вогню і відведення важкої зброї насильство на лінії фронту зменшилося.

Ukraine conflict has left more than 9,000 dead, says UN: Report says over 20,000 injured since start of war last year, but ceasefire in August has contributed to a sharp decline in casualties = [За даними ООН, в результаті конфлікту в Україні загинуло понад 9000 осіб. В звіті вказано, що з початком війни в минулому році більш ніж 20000 осіб є постраждалими, проте з серпня в результаті дії угоди про припинення вогню втрат значно поменшало] / Associated Press // The Guardian (<http://www.theguardian.com/world/2015/dec/09/ukraine-conflict-9000-dead-says-un>). – London, 2015. – 09.12.

РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Арсеній Яценюк швидше за все залишиться на посаді прем'єр-міністра, але зовнішній контроль над діяльністю української влади значно посилиться. Такий висновок зробили в Києві із заяв віце-президента США Джозефа Байдена, який вп'яте приїхав в Україну. Він провів зустрічі з президентом, главою уряду, депутатами та громадськими активістами, вперше виступив у Верховній Раді.

Ивженко, Татьяна В Киеве состоялось Байден-шоу = [У Києві відбулося Байден-шоу] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-09/1_kiev.html). – М., 2015. – 09.12.

***

Віце-президент США Джо Байден застеріг українську владу від можливих кроків назад в процесі боротьби з корупцією. В своєму виступі у Верховній Раді він наголосив, що Україна має активніше боротися з корупцією або ж вона втратить підтримку світового співтовариства.

Biden warns Ukraine of backsliding on corruption = [Байден застеріг Україну від кроку назад у викорененні корупції] / Associated Press // The Himalayan (<http://thehimalayantimes.com/world/biden-warns-ukraine-of-backsliding-on-corruption>). – Kathmandu, 2015. – 08.12.

***

Віце-президент США Джо Байден під час свого візиту до України запевнив представників української влади у подальшій підтримці України з боку Сполучених Штатів і оголосив про надання додаткових 190 млн. дол. на підтримку реформ.

Biden Announces More US Aid for Ukraine = [Байден анонсував більше допомоги від США Україні] / Associated Press // The Epoch Times (<http://www.theepochtimes.com/n3/1914935-biden-announces-more-us-aid-for-ukraine>). – New York, 2015. – 07.12.

ТОЧКА ЗОРУ

Автор статті намагається відповісти на питання, чи проголосували б кримчани за приєднання до Росії, якщо б референдум був вільним і справедливим? Йдеться про існування п'яти кримських ідентичностей на півострові, які по-різному оцінюють своє ставлення до Росії: дискриміновані росіяни, етнічні росіяни, кримчани, політичні українці та етнічні українці. На основі поглядів цих категорій автор доходить висновку про неминучість факту приєднання Криму до Росії, але неоднозначність його оцінки самими кримчанами.

Knott, Eleanor Do Crimeans see themselves as Russian or Ukrainian? It's complicated = [Мешканці Криму вважають себе росіянами чи українцями? Це складне запитання] / El. Knott // The Washington Post (<https://www.washingtonpost.com/news/monkey-cage/wp/2015/12/03/do-crimeans-see-themselves-as-russian-or-ukrainian-its-complicated>). – Washington, 2015. – 03.12.

***

В листі до редакції видання автор висловлює думку, що представники Пентагону мають відчувати сором за постачання застарілого військового обладнання до України і мають припинити наражати українських солдат на небезпеку.

Eitner, Casimir The Pentagon's shopworn contributions to Ukraine = [Допомога Пентагону Україні] / C. Eitner // The Washington Post (https://www.washingtonpost.com/opinions/the-pentagons-shopworn-contributions-to-ukraine/2015/12/04/48041e44-99f8-11e5-aca6-1ae3be6f06d2_story.html). – Washington, 2015. – 04.12.

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

В інтерв'ю Le Figaro президент України Петро Порошенко застеріг Захід від зближення з Росією. Порошенко сказав, що на сьогоднішній день Росія не дотримується Мінських угод, і заявив про необхідність збереження європейських санкцій до тих пір, поки не будуть виконані досягнуті домовленості.

Lasserre, Isabelle Porochenko: „Poutine veut affaiblir l'Europe” = [Порошенко: „Путін хоче послабити Європу”] / I. Lasserre // Le Figaro (http://www.lefigaro.fr/international/2015/12/03/01003-20151203ARTFIG00312-porochenko-poutine-veut-affaiblir-l-europe.php?redirect_premium). – Paris, 2015. – 03.12.

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

У другій частині інтерв'ю колишній Президент України Віктор Янукович розповідає, чому відмовився підписувати Угоду про асоціацію з ЄС в 2013 році, в чому його звинувачує Генпрокуратура України і чим він хоче займатися в майбутньому.

Віктор Янукович: Да, я хочу вернуться в политику, часть 2 = [Віктор Янукович: Так, я хочу повернутися в політику, частина 2] / Захар Виноградов, РИА Новости // РИА Новости (<http://ria.ru/interview/20151210/1339124164.html#ixzz3tuOAvooa>). – М., 2015. – 10.12.

***

У своєму інтерв'ю російському виданню колишній Президент України В. Янукович розповів про свою версію подій, що сталися у лютому 2014 р. на

Майдані, зокрема, що за розстрілами стоять деякі нинішні високопоставлені чиновники в Україні, які постаралися ретельно замести сліди.

Янукович назвал виновных в расстреле людей на Майдане = [Янукович назвал виновных у розстрілі людей на Майдані] / Захар Виноградов, РИА Новости // РИА Новости (<http://ria.ru/world/20151210/1339459503.html#ixzz3tuCrU8oP>). – М., 2015. – 10.12.

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Будучи прем'єр-міністром Австралії Тоні Еббот приділяв все більше уваги національній безпеці. Еббот вивів Австралію на передній край в трьох великих геополітичних битвах. На Далекому Сході Еббот пообіцяв, що Австралія твердо підтримає Японію в суперечці з Пекіном за Східно-Китайське море. Еббот також твердо підтримав Україну в протистоянні з путінською Росією. Власне, на цьому фронті він двічі переоцінив свої сили і двічі не виправдав надій. Виливаючи почуття безсилля і обурення у зв'язку з причетністю Росії до знищення борта МН17 і 298 мирних громадян, Еббот пообіцяв повалити на землю Володимира Путіна. Цей невдалий вираз відвернув увагу від серйозності правопорушень Росії. А росіянам ця фраза дозволила несерйозно поставитися до праведного гніву австралійців. Еббот хотів, щоб Австралія направила 1 тис. військових. Міністерство оборони Австралії, а також спецслужби і розвідка виступили категорично проти напрямку військ. У них були три заперечення: 1) неможливість відправити війська в Україну негайно; 2) необхідність просити у України дозвіл; 3) реальний і значний ризик того, що австралійські війська вв'яжуться у війну з повстанцями, яких підтримує Росія.

Hartcher, Peter Shirtfronted: The story of the Abbott government = [Повалений на землю: історія уряду Еббота] / P. Hartcher // The Sydney Morning Herald (<http://www.smh.com.au/interactive/2015/Shirtfronted/PartFourSecurity.html>). – Sydney, 2015. – 03.12.

***

Російський лідер Володимир Путін у зверненні до Федеральних зборів знову звинуватив Туреччину в купівлі нафти у терористів, поклав на Анкару провину за збитий Су-24 і анонсував нові заходи неекономічного характеру. „Путін має на увазі курдів, – зауважив у розмові з” НГ „заслужений діяч науки РФ Георгій Мирський. – Зараз нам потрібно думати про те, яким чином вирвати курдів з американських обіймів. Сирійські курди зовсім недавно отримали допомогу від США, Вашингтон направив сюди і військових радників, і цей народ 100 разів подумає, чи варто міняти американську допомогу на російську. Іракські курди знаходяться в хороших відносинах з Анкарою. Але допомагати курдам в самій Туреччині – це дуже серйозна справа. П'ята частина населення – це курди, вони бажають відняти частину території, і кожен, хто почне підтримувати місцевих курдів, стане ворогом кожного простого турка. Анкара вживатиме відповідні дії в Криму, де зможе спертися на кримських татар”.

Медведев, Евгений Джентльменское соглашение Москвы и Анкары под угрозой = [Джентльменська угода Москви і Анкари під загрозою] / Е. Медведев // Независимая газета (http://www.ng.ru/world/2015-12-04/8_turkey.html). – М., 2015. – 04.12.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Автор статті, Лінас Лінкявічюс – міністр закордонних справ Литви, наголошує на тому, що в ЄС повинні визнати і оцінити зусилля України. Її громадянське суспільство продемонструвало зразкову рішучість зближувати країну з Європою, закликаючи уряд не відступати і продовжувати зміни. Громадянське суспільство залишається на передньому краї боротьби за збереження цього курсу. ЄС потрібен Україні, але і Україна потрібна ЄС. Українці боролися за європейські цінності, а тому самим європейцям боротися за них не доведеться. Євросоюз повинен сьогодні подати потужний сигнал про підтримку народу України, показавши йому, що його місце – серед нас. Українцям треба дозволити побачити ту мрію, за яку вони віддавали свої життя. Їх слід вітати в ЄС, ввівши для них безвізовий режим.

Linkevičius, Linas, міністр закордонних справ Литви Ukrainians Deserve Visa-Free Travel: They fought bravely for European values. Now the EU should welcome them = [Українці заслуговують безвізового режиму. Вони хоробро билися за європейські цінності. Тепер ЄС має вітати їх] / L. Linkevičius // The Wall Street Journal (<http://www.wsj.com/articles/ukrainians-deserve-visa-free-travel-1449003320>). – New York, 2015. – 01.12.

***

Єврокомісія має намір до кінця року схвалити заявку на введення режиму безвізового в'їзду в ЄС для громадян України, пише The Wall Street Journal з посиланням на європейських чиновників. Джерела газети вважають, що це може „викликати тривогу” у деяких членів Євросоюзу. У разі позитивного вирішення питання Україна отримає „бажаний знак підтримки з боку Європи”, який призведе до її „зрушенню в бік Заходу”, йдеться в статті.

Norman, Laurence EU Executive Set to Back Ukraine's Visa-Free Access Bid: Decision likely to provoke heated debate among member states = [Орган виконавчої влади ЄС має намір підтримати введення безвізового режиму з Україною. Рішення, швидше за все, спровокує бурхливу дискусію серед держав-членів] / L. Norman, L. Mills // The Wall Street Journal (<http://www.wsj.com/articles/eu-executive-set-to-back-ukraines-visa-free-access-bid-1449594204>). – New York, 2015. – 08.12.

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Росія, ДНР і ЛНР припинили постачати в Україну вугілля, давши зрозуміти, що це відповідь на енергоблокаду Криму. Український прем'єр доручив антикризовому штабу не допустити взимку віялових відключень, але без відновлення імпорту зробити це буде нелегко. Автор вважає, що в нинішньому опалювальному сезоні в Україні немає іншого виходу, крім відновлення імпорту вугілля з Росії, для чого їй доведеться знайти спосіб відновлення в повному обсязі енергопостачання Криму.

Герасимова, Елена Украину наказали углем = [Україну покарали вугіллям] / Е. Герасимова // РОСБАЛТ (<http://www.rosbalt.ru/ukraine/2015/12/02/1467169.html>). – С.Пб., 2015. – 02.12.

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Вперше за останні два роки опальний український олігарх мав намір повернутися на батьківщину, проте повідомлення міністра внутрішніх справ України про можливий арешт Фірташа змусили його скасувати поїздку.

Walker, Shaun Ukrainian billionaire sought by US cancels trip home after threat of arrest: Interior minister posts Facebook photograph of heavily armed fighters 'waiting' for Dmytro Firtash at Kiev airport = [Після загрози арешту український мільярдер, якого розшукують у США, скасував свою поїздуку додому. Рішення було спровоковано повідомленням у Фейсбуці міністра внутрішніх справ та фотографією важкоозброєних бійців, які очікують Дмитра Фірташа у київському аеропорту] / Sh. Walker // The Guardian (<http://www.theguardian.com/world/2015/dec/02/ukrainian-billionaire-cancels-trip-home-after-threat-of-arrest>). – London, 2015. – 02.12.

РЕЛІГІЯ

Мусульманські і православні релігійні діячі та експерти розповіли про можливі наслідки для релігійних організацій Росії охолодження в російсько-турецьких відносинах. Анкара була готова допомогти побудувати Соборну мечеть у Сімферополі. „У будівництві мечеті нам допоможуть брати-мусульмани з Туреччини. Вони готові виділити гроші, щоб ми змогли реалізувати наші плани”, – заявив на закладці цієї культової будівлі голова Духовного управління мусульман Криму Еміралі Аблаєв. Домовленість про участь Туреччини в проекті вартістю 9 млн дол. була досягнута в ході зустрічі Аблаєва і Гьормеза в Анкарі. Реалізація проекту була доручена турецькій будівельній компанії „Ербек”. Відомо, що від цього проекту відмовився уряд Республіки Крим.

Мальцев, Владислав Удар в спину муфтиям и патриархам = [Удар у спину муфтиям і патріархам] / В. Мальцев, О. Коткина // Независимая газета (http://www.ng.ru/ng_religii/2015-12-02/1_conflict.html). – М., 2015. – 02.12.

НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

Східний Крим виявився в пріоритеті при розподілі енергії з Кубані. Основна частина електроенергії по енергомосту спрямована на Керч, Судак, Ленінський район, Феодосію та інші населені пункти. Жителі цих регіонів сприйняли позапланове підключення світла як подарунок.

Жители Восточного Крыма: гремся, смотрим фильмы и поем „День Победы” = [Жителі Східного Криму: гріємося, дивимося фільми і співаємо „День Перемоги”] // РИА Новости (<http://ria.ru/society/20151203/1334964231.html#ixzz3tLFXBBnH>). – М., 2015. – 03.12.

ІНФОРМАЦІЯ

У Вашингтоні на щорічному Різдвяному базарі з ініціативи Свято-Троїцького костелу буде створено стіл – пункт збору допомоги бійцям в Україні. В якості допомоги будуть приймати шкарпетки, спідню білизну тощо.

R. Sands, David U.S. church collecting supplies for Ukrainian fighters = [Американська церква збирає допомогу для українських солдат] / D. R. Sands // The Washington Times (<http://www.washingtontimes.com/news/2015/dec/8/us-church-collecting-supplies-ukrainian-fighters>). – Washington, 2015. – 08.12.

КРИТИКА ПОЛІТИКИ ЗАХІДНИХ КРАЇН ПО УКРАЇНІ

Військове американське обладнання київські силовики назвали „хламом” і поскаржилися, що воно розвалюється при використанні.

Gibbons-Neff, Thomas On Ukraine's front lines, U.S.-supplied equipment is falling apart = [На українській лінії фронту: обладнання, яке відправило до України США, розвалюється] / Th. Gibbons-Neff // The Washington Post (https://www.washingtonpost.com/news/checkpoint/wp/2015/11/30/on-ukraines-frontlines-u-s-supplied-equipment-is-falling-apart/?hpid=hp_hp-top-table-main_usukraine-710pm%3Ahomepage%2Fstory). – Washington, 2015. – 30.11.

НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ

Ім'я українського олігарха Сергія Курченко знову зазвучало в топах донецьких новин. За словами Громадського руху „Донецька республіка” „український олігарх Курченко, уповноважений поставляти газ з Росії в ДНР, саботує роботу. Фактично він ввів газову блокаду Донбасу. Газа не вистачає на опалення шкіл, лікарень і житлових будинків. Зупиняються підприємства. Курченко, знижуючи поставки в умовах зими, шантажує нас. Хоче нас змусити повернути йому право збирати платежі з населення республіки. Він вже робив це, і ніхто досі не зрозумів, куди пропали наші гроші. Ми просимо керівництво республіки домовитися з Росією про заміну постачальника газу. Тому що Курченко робить з Донбасом те ж, що його київський друг Ложкін з Кримом. Нас залишають без тепла, як кримчан без світла”.

Вернадский, Василий Крым без света, Донбасс без газа: Тандем Курченко – Ложкин шантажирует республики = [Крим без світла, Донбас без газу: Тандем Курченко – Ложкін шантажує республіки] / В. Вернадский // МК (<http://www.mk.ru/economics/2015/12/10/krym-bez-sveta-donbass-bez-gaza.html>) . – М., 2015. – 10.12.

КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР УКРАЇНИ

Управління освіти і науки міськради Івано-Франківська опублікувало рекомендацію для керівників шкіл і дитячих садків про небажаність запрошення на новорічні вистави Діда Мороза і Снігуроньки. Обґрунтування проти казкових персонажів вони виявили в законі про засудження комуністичного та нацистського тоталітарних режимів і заборону пропаганди їх символіки, більше відомому як закон про декомунізацію.

Лихоманов, Петр Кто заменит украинцам Деда Мороза? = [Хто замінить українцям Діда Мороза?] / П. Лихоманов // Российская газета (<http://www.rg.ru/2015/12/04/moroz.html>) . – М., 2015. – 03.12.

***

Директор музею неподалік Амстердама звинувачує представників служби безпеки України та політичної партії „Свобода” в причетності до продажу викрадених десять років тому полотен.

Henley, Jon Stolen Dutch paintings offered for sale by Ukrainian militia: Friesland museum from which golden age artworks vanished in 2005 believes security service and far-right party also involved in attempt to sell canvases = [Викрадені голландські картини виставлено на продаж українською міліцією. Музей у Фрісландії, з якого зникли витвори мистецтва у 2005 році, вважає, що служба безпеки та ультра-права партія причетні до спроби

продажу полотна] / J. Henley // The Guardian
(<http://www.theguardian.com/artanddesign/2015/dec/07/stolen-dutch-paintings-sale-ukrainian-militia>). – London, 2015. – 07.12.

***

Українська криза залишається важливим дестабілізуючим чинником в Європі, а Мінські угоди, буквальне виконання яких взагалі неможливе, швидше за все переноситься в майбутнє, що в нинішній ситуації, ймовірно, ненайгірший варіант. Це говорить про серйозну перспективу продовження на якийсь час тліючого конфлікту і може ставити питання про різні форми миротворчих проектів. Все це відбувається в умовах помітного розчарування Україною на Заході через слабку ефективність реформ, високий рівень корупції і слабку, як вважає багато хто на Заході, компетентність української політичної еліти.

Гуцин, Александр, експерт Російського союзу по міжнародним делам
Тлеющий конфликт и его перспективы = [Тліючий конфлікт і його перспективи] /
А. Гуцин // Независимая газета (http://www.ng.ru/ideas/2015-12-07/9_ukraina.html). – М., 2015. – 07.12.

КРИМ

Українська влада вмовляє учасників блокади Криму подати електроенергію по лінії Каховська-Титан. Якщо цього не відбудеться і півострову, і півдню України загрожує техногенна катастрофа. Надзвичайна ситуація може скластися на кримських підприємствах, які мають запаси небезпечних речовин. Про ймовірність аварійної ситуації, ускладненої відключенням захисних систем, повідомив начальник Херсонського обласного управління української держслужби з НС Сергій Чорний.

Ивженко, Татьяна Крымские татары обещают заблокировать полуостров с моря
= [Кримські татари обіцяють заблокувати півострів з моря] / Т. Ивженко //
Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-02/1_crimea.html). – М., 2015. – 02.12.

***

Уряд РФ заявив про успішний початок в країні опалювального сезону, хоча майже мільйон кримчан не мають стабільного постачання тепла та електроенергії. Крим пройшов „перевірку на міцність”, повідомив прем’єр Дмитро Медведєв. Тим часом у Криму вже публічно критикують федеральний центр за бюрократичні зволікання перед початком будівництва енергомосту.

Башкатова, Анастасия В Крыму критикуют Центр за длительный энергокризис
= [У Криму критикують Центр за тривалу енергокризу] / А. Башкатова // Независимая
газета (http://www.ng.ru/economics/2015-12-03/4_crimea.html). – М., 2015. – 03.12.

***

#СветНаш, хештег, який спонтанно з’явився в просторі „Твіттера”, явно натякає на свого попередника – #КримНаш. Цим гаслом росіяни підтримують кримчан, які відчули наслідки підризу опор ЛЕП в Херсонській області України. Тепер деякі жителі півострова навіть щиро дякують українським радикалам, які підірвали опори ЛЕП, власними руками обірвавши останню ниточку, що зв’язувала Україну з Кримом. В „Твіттері” і „Вконтакті” з’явилися численні зразки народної творчості на тему енергонезалежності Криму.

Хештег #СветНаш выбился в топы Рунета после запуска энергомота в Крым = [Хештег # СветНаш выбився в топы Рунета після запуску енергомоста до Криму] // LifeNews (<http://lifenews.ru/news/173104>). – М., 2015. – 03.12.

***

В зоопарку в Ялті через переохолодження помер рідкісний білий тигр. Олег Зубков, директор зоопарку повідомив, що тигр помер, коли зламався один з двох генераторів зоопарку. Померлий тигр є дитинчам відомого бенгальського тигра, якого подарувала зоопарку Юлія Тимошенко у 2010 році.

Bengal tiger cub dies of cold at Crimea zoo hit by power cuts: Yalta zoo's director criticised for not buying generators to keep rare cub alive as fears mount for welfare of other animals in two-week blackout = [Бенгальське тигрєня померло від холоду в Кримському зоопарку, що страждає від відключень електроенергії. Директор Ялтинського зоопарку критикує владу за те, що вона не закупила генератори, які б дозволили вижити дитинчам рідкісних тварин] / Associated Press // The Guardian (<http://www.theguardian.com/world/2015/dec/04/bengal-tiger-cub-dies-of-cold-crimea-yalta-zoo>). – London, 2015. – 04.12.

***

Про те, як саме представники протидорчих партій будуть вибудовувати відносини з Росією у разі обрання їх кандидатів у президенти, розповіли відомі американські політтехнологи – Бернард Уйтман і Тоні Сайег. Кореспондент „НГ” поцікавився у американських експертів: чи можлива в принципі нормалізація відносин США і Росії з урахуванням того, що Крим Україні вже не повернуть, а Америка це ніколи не визнає? „Я дуже сподіваюся, що відносини між Росією і США почнуть поліпшуватися, коли прийде наступна адміністрація, – говорить Уйтман. – Я реаліст і не вірю, що Путін поверне Крим, хоча і повинен. Але якщо Кремль припинить втручатися у справи України, постачати зброю заколотникам і почне співпрацювати, я думаю, що буде набагато простіше повернутися до більш стабільних відносин”. Ключове значення матиме і готовність до співпраці по Сирії, зазначив Сайег.

Горбачев, Алексей Клинтон вспомнит о знакомстве с Путиным = [Клінтон згадає про знайомство з Путіним] / А. Горбачев // Независимая газета (http://www.ng.ru/politics/2015-12-04/3_clinton.html). – М., 2015. – 04.12.

***

Під час прийому громадян у громадській приймальні голова партії „Єдина Росія” Дмитро Медведєв сказав, що, цілком імовірно, що на внутрішні авіаперевезення в Крим збережеться нульова ставка з ПДВ.

Забелина, Нина Минтранс исключил рост авианперевозок = [Мінтранс виключив зростання авіаперевезень] / Н. Забелина // Независимая газета (http://www.ng.ru/economics/2015-12-04/4_avia.html). – М., 2015. – 04.12.

***

Енергетична і продовольча блокада Криму в контексті антиігіловських коаліцій з усією гостротою ставлять перед Європою проблему врегулювання „кримського питання”. Колишній президент Польщі Лех Валенса зробив досить цікаву заяву під час розмови з кореспондентом РІА Новини. Замість гнівної тиради про „анексію” і порушеннях міжнародного права, чого можна було очікувати від польського

політика, Валенса відповів запитанням на запитання: „А чий зараз Гданськ?” І продовжив: „Гданськ був шведський, німецький, зараз польський. А я кажу – Гданськ тепер європейський. Так само і з Кримом. Хто хоче, хай там живе. Потрібно зробити Крим відкритим”. Для Європи, до речі, прийняття формули „відкритості” виключає, між іншим, політику санкцій. Вона, схоже, і сама б вже й не проти з ними покінчити, але для цього потрібен якийсь поворот кримського сюжету. Цей поворот і намагається намітити Лех Валенса – для початку в ментальному відношенні. Рух до „відкритого” і „європейського” Криму можна навіть закріпити якоюсь російсько-європейською угодою, меморандумом або протоколом, прийнятим виключно в гуманітарних цілях, для вільного розвитку території та реалізації прав її населення.

Клюкин, Александр Николаевич А чей сейчас Гданьск? = [А чий зараз Гданськ?] / А. Н. Клюкин // Независимая газета (http://www.ng.ru/world/2015-12-04/3_kartblanshe.html). – М., 2015. – 04.12.

***

Уряд Великобританії оприлюднив важливий документ: „Стратегія національної безпеки та Стратегічний огляд в галузі оборони і безпеки” (National Security Strategy and Strategic Defence and Security Review 2015 – SDSR-2015). У SDSR-2015 зазначається, що Лондон буде шукати шляхи співпраці та взаємодії з Москвою по ряду глобальних питань безпеки, таких, як загроза ІД. Разом з тим, це не означає, що Росії „пробачать” „незаконне” приєднання Криму і „дестабілізуючу діяльність” в Україні: „Ми працюємо в НАТО, ЄС і ООН, щоб гарантувати відповідальність Росії за свої дії”. Мета цієї роботи – повернути Крим Україні. Іншими словами, російським військовим дозволяють воювати з ІД і навіть, можливо, візьмуть від Москви допомогу коаліції НАТО на чолі з США, але тільки в рамках дозволеного Вашингтоном і Лондоном.

Лондон считает Москву „непослушной” = [Лондон вважає Москву „неслухняною”] // Независимая газета (http://nvo.ng.ru/realty/2015-12-04/2_red.html). – М., 2015. – 04.12.

***

Віце-президент США Джозеф Байден, що знаходиться в Україні з дводенним візитом, виступить у Верховній Раді. Він повідомив, що скаже про необхідність українських керівників „співпрацювати, працювати разом для того, щоб використати цю історичну можливість (реформування країни)”. Д. Байден позитивно оцінив просування реформ в Україні, однак така оцінка не була дана боротьбі Києва з корупцією. Д. Байден натякнув на посилення санкцій відносно Росії і підкреслив необхідність „подолати російську агресію на сході”. АФР передає, що в ході свого візиту в Україну Д. Байден „натиснув на Росію” у виконанні мирних угод і поверненні Криму.

Байден призвал Украину не вести себя, как Россия = [Байден закликав Україну не поводитися, як Росія] // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-08/100_obzor081215.html). – М., 2015. – 08.12.

***

Молдавський парламент має намір обговорити питання, що стосується збільшення Україною військового угруповання на кордоні з Придністров'ям. Депутат Богдан Цирдя повідомив, що з такою ініціативою виступила фракція соціалістів, яка

вважає, що офіційний Кишинів повинен зажадати відповідних роз'яснень у Києва. Раніше про збільшення угруповання військ, що забезпечують прикриття потенційно небезпечних напрямків, у тому числі з боку Криму і Придністров'я, заявив президент України Петро Порошенко.

Гамова, Светлана Порошенко отправляет к Приднестровью войска с Донбасса = [Порошенко відправляє до Придністров'я війська з Донбасу] / С. Гамова // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-08/1_pridnestrovie.html). – М., 2015. – 08.12.

***

Президент України Петро Порошенко доручив уряду ввести надзвичайний режим у енергетичній сфері. Це пов'язано з прогнозованим дефіцитом вугілля на теплових електростанціях. Росія заблокувала поставки у відповідь на енергоблокаду Криму. А в рядах учасників блокади Криму намітився розкол.

Ивженко, Татьяна Энергоблокада Крыма отозвалась в Киеве = [Енергоблокада Криму відгукнулася в Києві] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-08/6_crimea.html). – М., 2015. – 08.12.

***

Прем'єр-міністр Росії Дмитро Медведєв виступив в прямому телеєфірі. У програмі „Розмова з Дмитром Медведєвим” він за традицією підвів підсумки року і розповів про плани на майбутнє. Говорячи про Крим і Україну, глава уряду запевнив, що Крим стане енергонадлишковим, оскільки в планах є спорудження двох нових електростанцій в Севастополі і Сімферополі. „Те, що відбулося зі світлом, інакше як геноцидом не назвати”, – сказав він.

Медведев рассказал о ценах на нефть и избытке энергии в Крыму = [Медведєв розповів про ціни на нафту і надлишки енергії в Криму] // Независимая газета (http://www.ng.ru/politics/2015-12-09/100_obzor091215.html). – М., 2015. – 09.12.

***

Перший заступник голови Ради міністрів Криму Михайло Шеремет і міністр палива та енергетики Криму Світлана Бородуліна дали прес-конференцію на тему того, як півострів справляється з енергоблокадою. Після довгих розпитувань члени регіонального уряду зізналися: відключення світла продовжаться до літа наступного року. Зате на Новий рік світло дадуть по всьому півострову.

Аваков, Артур Крымчане получают свет в новогоднюю ночь, чтобы следующие полгода провести в потемках = [Кримчани отримують світло в новорічну ніч, щоб наступні півроку провести у темряві] / А. Аваков // МК (<http://www.mk.ru/politics/2015/12/10/krymchane-poluchat-svet-v-novogodnyuyu-noch-chtoby-sleduyushhie-polgoda-provesti-v-potemkakh.html>). – М., 2015. – 10.12.

***

Нещодавно українські активісти оголосили про підготовку морської блокади півострова. У зв'язку з цим на Керченській переправі посилені заходи безпеки, городяни запасуються їжею та ліками. Керч сьогодні не відрізняє від інших кримських міст. Запущений 2 грудня енергомист дав місту 40 мВт електроенергії (до цього Камиш-Бурунська ТЕЦ давала всього 3 мВт), і по вулицях знову пішли тролейбуси, відкрилися магазини, у вікнах спалахнуло світло. Одинадцять днів більшій частині міста давали електрику всього на одну годину на добу, а деяким будинкам – не давали взагалі. Тепер всім дають по шість годин на день. Але не

встигли городяни скористатися працюючими банкоматами, магазинами, телевізорами та інтернетом, як прийшла новина: координатор енергоблокади Криму Ленур Іслямов анонсував перекриття Керченської протоки. Проблеми зі світлом моментально відійшли на другий план. Паромна переправа для Криму – життєво важлива артерія: через неї на півострів йдуть основні поставки бензину, медикаментів і продовольства.

Жилин, Иван Керчь блокадная: самый восточный город Крыма, едва оправившись от блэкаута, готовится к новому удару = [Керчь блокадна: найсхідніше місто Криму, ледь оговтавшись від блекаута, готується до нового удару] / И. Жилин // Новая газета (<http://www.novayagazeta.ru/society/71119.html>). – М., 2015. – 11.12.

МИРНИЙ ПЛАН ПОРОШЕНКО

Вашингтон помітно активізує контакти з Києвом. Ряд закритих переговорів закінчиться виступом віце-президента США Джозефа Байдена у Верховній Раді. Передбачається, що він озвучить заяву, яка стане одночасно останнім попередженням для української влади, застереженням для Росії і сигналом для країн ЄС. Українські ЗМІ пов'язують американську активність в першу чергу з наближенням кадрових перестановок у Києві. Український парламент повинен поставити крапку в розгляді питання про новий розділ Конституції, що стосується децентралізації влади. У цьому розділі міститься пункт про те, що особливий порядок місцевого самоврядування в Донбасі має бути затверджений окремим законом. Нагадаємо, ДНР і ЛНР категорично не сприймають український варіант реформи. І вважають, що незалежно від результатів голосування у Верховній Раді Київ уже порушує Мінські угоди тим, що не погоджує свої рішення з республіками.

Ивженко, Татьяна США активно включаются в ситуацию в Донбассе = [США активно втручаються в ситуацію на Донбасі] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-04/7_donbass.html). – М., 2015. – 04.12.

***

Усі суперечки навколо статусу Донбаського регіону зводяться фактично до того, що сторони конфлікту принципово по-різному бачать статус частини Донбасу. У Києві вважають, що підсумком виконання Мінських угод має стати повернення регіону під повну юрисдикцію України, хоч і з розширеними повноваженнями місцевих органів влади. У ДНР і ЛНР не збираються відмовлятися від завойованих позицій і готові говорити про збереження свого незалежного становища, нехай і у формі автономії. Ця різниця в підходах найбільш очевидна при обговоренні самого складного питання – про проведення місцевих виборів.

Ивженко, Татьяна Эскалация на востоке Украины на фоне Минского затишья = [Ескалація на сході України на тлі Мінського затишшя] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-10/1_ukraina.html). – М., 2015. – 10.12.